

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 15T/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820010026
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Majerník
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7820010026.4

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Miroslav Majerník na hlavnom pojednávaní konanom dňa 02. júna 2020 v Rožňave takto

rozhodol:

Podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku postupuje trestnú vec vedenú na tunajšom súde pod sp. zn. 15T/9/2020 proti obžalovanému JUDr. C. Z., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom Q. B. XXX, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin pohrdania súdom podľa § 343 písm. b/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 17.04.2019 v čase medzi 13.00 hod. až 15.00 hod. a následne dňa 15.05.2019 v čase medzi 12.30 hod. až 13.30 hod. na civilných pojednávaniach vedených pod sp. zn. 15C/72/2018 v pojednávacej miestnosti Okresného súdu Košice - okolie, Štúrova 29, Košice, napriek predchádzajúcemu upozorneniu sa dopustil konania proti súdu zastúpeného JUDr. L. K., sudkyňou Okresného súdu Košice - okolie, a to konkrétne uviedol, že: „namieta zaujatosť voči postupu súdu, nepripravenosť sudkyne, jej vulgaritu“, pričom na otázku sudkyne nech vulgaritu špecifikuje, zareagoval: „to mi chcete prikazovať? zobuďte sa pani predsedníčka, ja nie som malý chlapec, nebudete mi prikazovať“, ďalej uviedol, že nepohŕda súdom, ale pohŕda sudkyňou, že si vyberá osoby, ktorými pohŕda, a po upozornení sudkyne, že ona zastupuje súd, uviedol, ona môže zastupovať tak nejaké stádo na lúke, a nie súd, Slovenskej advokátskej komore, lebo nejde o trestný čin, ale ide o disciplinárne previnenie.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I podal dňa 25.11.2019 obžalobu na JUDr. C. Z. pre prečin pohrdania súdom podľa § 343 písm. b/ Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozhodnutia.

Súd po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní a po vyhodnotení dôkazov dospel k záveru, že skutok uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia nie je trestným činom, ale mohlo by ísť o disciplinárne previnenie. Uvedený záver súdu vyplynul z nasledovných zistení:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že voči textu obžaloby nemá námietky. Nevidel inú možnosť. Od roku 2012 sa domáha náhrady škody spôsobenej trestným stíhaním. Náhradu škody si uplatnil ako bola priznaná u JUDr. H. s tým, že vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40C/226/2012 mu JUDr. E. H. priznala sumu 30.000,- EUR. Následne na základe odvolania krajský súd rozsudok zrušil s nezmyselným odôvodnením a o veci konala sudkyňa JUDr. K.Í.. Za skutočností uvedených v obžalobe a za slová v obžalobe sa cíti byť vinný, tieto priznáva. Nikdy ich nepoprel, avšak tieto slová boli zapríčinené okolnosťami a to správaním sa sudkyne vo veci. Nepripustila ani jeden jediný dôkaz, ani jeden jediný argument. Jediné o čo žiada súd je, aby sa zamerlal na dôvody, prečo k takému konaniu pristúpil.

Na hlavnom pojednávaní bol vypočutý svedok W. B., ktorý uviedol, že na predmetné pojednávanie sa pamätá len útržkovito.

So súhlasom obžalovaného a prokurátora súd postupom podľa § 263 ods. 3 Tr. por. prečítal výpovede svedkov F. Š.L., K. G. a A. D..

Svedok Š.L. uviedol, že dňa 17.04.2019 sa zúčastnil pojednávania vedeného JUDr. K., na ktorom obžalovaný súd urážal slovami, že sudkyňa nie je odborníčkou a nie je pripravená na pojednávanie, je vulgárna. Na to sudkyňa obžalovaného upozornila, že ona zastupuje súd a toto konanie môže považovať za pohrdanie súdom. Vyzvala obžalovaného, aby konkretizoval v čom je vulgárna. Obžalovaný povedal, že on nie je malý chlapec, aby mu ona voľačo prikazovala. Dňa 15.05.2019 sa svedok zúčastnil pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku a následne došlo k doručeniu vyhotoveného rozsudku, kde prevzatie rozsudku obžalovaný podpísal krížikmi. Sudkyňa dotazom na obžalovaného zisťovala, či ide o jeho podpis, kde obžalovaný reagoval protiotázkou, či sa jej nepáči. Následne sudkyňa upozornila obžalovaného, aby sa správal slušne, nakoľko toto konanie môže považovať za pohrdanie súdom, že ona zastupuje súd, na čo obžalovaný povedal, že ona môže zastupovať nejaké stádo nie súd.

Rovnakým spôsobom ako svedok Š. ku časti skutku týkajúceho sa dňa 17.04.2019 vypovedal svedok G..

Svedok D. totožne ako svedok Š. popísal skutočnosti týkajúce sa 15.05.2019.

Súd prečítal zápisnice z kritických pojednávanií, kedy podľa zápisnice dňa 17.04.2019 na pojednávaní obžalovaný uviedol, že: „namieta zaujatosť voči postupu súdu, nepripravenosť sudkyne, jej vulgaritu“, pričom na otázku sudkyne nech vulgaritu špecifikuje, zareagoval: „to mi chcete prikazovať? zobuďte sa pani predsedníčka, ja nie som malý chlapec, nebudete mi prikazovať.“ Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 15.05.2019 vyplýva, že obžalovaný povedal, že nepohŕda súdom, ale pohŕda sudkyňou, že si vyberá osoby, ktorými pohŕda, a po upozornení sudkyne, že ona zastupuje súd, uviedol, ona môže zastupovať tak nejaké stádo na lúke, a nie súd.

Na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 270 ods. 2 Tr. por. súd vykonal dôkaz prehratím záznamov z predmetných pojednávanií, počas ktorých došlo ku slovnej, emočnej konfrontácii medzi obžalovaným a sudkyňou.

Dotazom na Slovenskú advokátsku komoru bolo zistené, že obžalovaný má s účinnosťou od 27.01.2020 pozastavený výkon advokácie.

Súd odmietol návrh obžalovaného na vykonanie dôkazu, a to výsluch svedkyne JUDr. K., ako aj dôkaz zabezpečenia spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 15C/72/2018, nakoľko uvedené dôkazy sa týkali okolností nepodstatných pre rozhodnutie. V prípade výsluchu JUDr. K. obžalovaný ani nepredniesol k akým skutočnostiam má byť táto vypočutá. Samotné zabezpečenie spisu súd nepovažoval za potrebné, nakoľko k posúdeniu obžaloby a skutku v nej uvedenému postačoval orgánmi činnými v trestnom konaní zabezpečený spisový materiál.

Po takto vykonanom dokazovaní s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu konanie obžalovaného v skutku definovanom a ustálenom obžalobou podľa názoru súdu nenapĺňa zákonné znaky trestného činu s poukazom na zásadu „ultima ratio“, a teda s ohľadom na materiálne ponímanie trestného činu ako konania subsidiárneho vo vzťahu k iným právnym odvetviám (správneho konaniu, občianskoprávnemu konaniu, atď.). Zásada „ultima ratio“ síce nie je v zákone výslovne pomenovaná, ale vyplýva z princípov platných v právnom štáte, a to z princípu uzákonenia trestnoprávneho postihu len v nevyhnutných prípadoch (§ 2 ods. 2 Tr. poriadku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>>), uloženia trestu len v nevyhnutne potrebnej miere represie (§ 34 ods. 2 Tr. zák. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>>), pri využití aj ochranných opatrení (§ 35 ods. 1, 5 Tr. zák. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>>) a najmä z ústavnej zásady proporcionality pri zásahu do základných ľudských práv ukotvenej v čl. 13 ods. 2, 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatelia je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 343 písm. b/ Trestného zákona sa prečinu pohrdania súdom dopustí ten, Kto opakovaným konaním napriek predchádzajúcemu upozorneniu na pojednávaní sa k súdu správa urážlivo alebo súd znevažuje.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o advokácii advokát postupuje pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu. V záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis komory.

Podľa § 29 advokátskeho poriadku advokát vystupuje voči súdom a úradom tak, aby nenarušil svoju nezávislosť. Správa sa k nim slušne a korektne. Obsahom svojich písomných, ústnych a iných prejavov a svojím vystupovaním vrátane celkovej úpravy zovňajšku prispieva k dôstojnosti a vážnosti úkonov, na ktorých sa zúčastňuje, ako aj k vážnosti advokátskeho povolania.

Súd po preštudovaní spisu a príslušnej zákonnej úpravy má za to, že konaním páchatel'a neboli naplnené ani po objektívnej, ani subjektívnej stránke znaky prečinu pohrdania súdom. Po dokazovaní vykonanom na hlavnom pojednávaní neboli pochybnosti o skutku uvedenému vo výroku uznesenia. Toto nebolo rozporované ani samotným obžalovaným, keď tento sa k spáchaní skutku priznal, nepopieral, aby to tak nebolo. Sporným v prejednávacom prípade ostalo právne posúdenie skutku.

Súd nerozporuje tvrdenia obžaloby týkajúce sa sudcu ako osoby, ktorá je súčasťou súdu, kde sudca pri výkone svojej právomoci v konkrétnej právnej veci súd zastupuje, ale je na tomto mieste nevyhnutné uviesť, že sudcovia okrem vyššie uvedeného sú špecifickou skupinou verejných činiteľov. Všeobecne sú ako osoby verejne činné vystavení širším hraniciam kritiky oproti tzv. súkromným osobám, treba však zobrať do úvahy určité špecifiká sudcovskej profesie, ktoré ich odlišujú od politikov. Zároveň v zmysle konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že hoci u štátnych zamestnancov (vrátane sudcov) sú medze prijateľnej kritiky stanovené širšie ako u bežných občanov (súkromných osôb), pričom však sa nevzťahuje na nich povinnosť strpieť rovnakú mieru kritiky ako u politikov (rozhodnutie ESLP vo veci Prager a Oberschlik v. Rakúsko z 26. 04. 1995, rozhodnutie ESLP vo veci Buscemi v. Taliansko zo 16. 09. 1999, rozhodnutie ESLP vo veci Thoma v. Luxembursko z 29. 03. 2001). V prejednávacom prípade je nepochybné, že obžalovaný, advokát, na pojednávaní Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/72/2018 dňa 17.04.2019 predniesol k osobe sudkyne, že „Namietam Vašu zaujatosť voči postupu súdu, Vašu nepripravenosť, Vašu vulgaritu.“ A následne na otázku sudkyne, týkajúcu sa špecifikácie jej vulgarity, uviedol, že nie je malý chlapec, aby mu niečo prikazovala. Na rovnakom pojednávaní sa obžalovaný vyjadril: „Neviem prečo sa túto 15 rokov týmto zaoberáme, keď nejaký blázon na krajskom súde sa týmto tu zaoberá.“ Na ďalšom pojednávaní dňa 15.05.2019 po vyhlásení rozsudku bol obžalovaný ako strana konania vyzvaný, aby svojím podpisom potvrdil jeho prevzatie, pričom sa podpísal štyrmi krížikmi. Po otázke sudkyne, či je toto podpis reagoval: „Nepáči sa Vám?“ Následne bol sudkyňou upozornený na dodržiavanie slušného správania, na čo reagoval otázkou: „Lebo čo, čo mi spravíte, zle?“ Na uvedené sudkyňa reagovala upozornením, že toto jeho konanie môže považovať za pohrdanie súdom. Obžalovaný na to povedal: „Nie súdom pohrdam, ale Vami pohrdam, ja si vyberám osoby, ktorými pohrdam.“ Vo vzťahu k ďalšiemu upozorneniu sudkyne, že v tomto konaní zastupuje súd obžalovaný uviedol: „Vy môžete tak zastupovať nejaké stádo na lúke a nie súd.“ Súd uvedené konanie nepovažoval za konanie naplňajúce vyššie uvedenú skutkovú podstatu žalovaného trestného činu. V žiadnom prípade konajúci súd nemá záujem bagatelizovať prednesy obžalovaného. Tieto zo strany advokáta za žiadnych okolností nepatria nielen do pojednávacej miestnosti, ale nemali by byť súčasťou ani jeho bežného života. Súd sa však nestotožňuje s názorom obžaloby, že vyššie uvedené tvrdenia možno kvalifikovať ako urážlivé a znevažujúce správanie sa voči súdu a to s už rozobratým postavením sudcu ako verejne činné osoby povinnej strpieť vyššiu mieru kritiky. Súd poukazuje na zvukový záznam z pojednávania, ako najhodnovernejší dôkaz, ktorý ponúka autentický prehľad priebehu pojednávania, kde po jeho prepočutí nemožno prehliadnuť, že v priebehu pojednávania došlo k obojstranne vyhotenej forme komunikácie zo strany súdu, zastúpeného sudkyňou a rovnako zo strany obžalovaného. K priebehu pojednávania dňa 17.04.2019 treba uviesť, že uvedené pojednávanie sa podľa zápisnice uskutočnilo od 13.00 hod. do 14.30 hod., t.j. 90 min., kde kritický moment prebehol podľa nahrávky od 14 min. a trval asi 2 min. s tým, že pojednávanie pokračovalo ďalej bez akýchkoľvek „komplikaácií“. Na tomto mieste súd dodáva, že v priebehu tohto pojednávania k upozorneniu zo strany sudkyne došlo len formou, aby sa žalobca vyjadroval slušne, kde išlo o upozornenie po vyjadrení obžalovaného, že nevie, prečo sa túto 15 rokov týmto zaoberáme, keď nejaký blázon na krajskom súde sa týmto tu zaoberá. Toto upozornenie podľa

názoru súdu nemožno považovať za predchádzajúce upozornenie požadované zákonom. Súd zastáva názor, že aj napriek tomu, že zákon presne neurčuje ako má predchádzajúce upozornenie vyzeráť a čo má obsahovať, podľa súdu toto musí byť kvalifikované, obsahujúce isté náležitosti a to napríklad vo forme, že v prípade neslušného správania Vám môže hroziť trestné stíhanie za prečin pohrdania súdom ako je to napríklad pri poučení o trestnoprávných následkoch krivej prisahy, či predchádzajúce upozornenie na uloženie poriadkovej pokuty podľa § 70 Tr. por. Nemôže predchádzajúce upozornenie ohľadom prípadného spáchania trestného činu mať formu poučenia, aby sa prípadný páchatel vyjadroval slušne.

Ohľadom pojednávania dňa 15.05.2019 treba uviesť, že situácia sa začala „hrotiť“ po podpise obžalovaného formou 4 krížikov ako potvrdenie prevzatia rozsudku. Slovná prestrelka obžalovaného a sudkyne len eskalovala už napätú situáciu, čo však stále podľa názoru súdu nedospelo do stavu, ktorým by obžalovaný svojimi vyjadreniami sa správal k súdu zastúpenému sudkyňou urážlivo alebo súd znevážil. Vyjadrenia obžalovaného boli zjavne len nespokojnou reakciou s konečným rozhodnutím súdu, ktorým súd ním podanú žalobu zamietol. Súd takéto prednesy obžalovaného v žiadnom prípade neakceptuje, sú neslušné, neprípustné a mali by absentovať nielen v aparáte advokáta, ale vo výbave každého človeka. Podľa právneho názoru súdu však tieto prejavy neohrozujú objekt, ktorý trestný zákon chráni, a to autoritu, vážnosť a rešpekt k súdu, ako aj záujem na dôstojnom prejednaní veci súdom bez zbytočných prieťahov. Je nevyhnutné prihliadať na povahu prejednávaneho prípadu a konanie obžalovaného v skutku definovanom a ustálenom obžalobou podľa názoru súdu nenapĺňa zákonné znaky trestného činu s poukazom na vyššie uvedenú zásadu „ultima ratio“. V tejto súvislosti treba poukázať, že použitie trestného práva musí byť vždy len subsidiárnym, teda jeho aplikácia pripadá do úvahy len v prípade, že ochrana spoločenských vzťahov inými normami práva (napr. občianske, správne, atď.) nepripadá v úvahu. Protiprávne konanie nemusí a ani nie je automaticky konaním trestnoprávnym, pretože porušenie právnych predpisov často zakladá len občianskoprávnu zodpovednosť. Vzhľadom na povahu prípadu a použiteľnosť zásady „ultima ratio“ bolo významné, že z hľadiska nepatrnej závažnosti konania a následku vychádzajúc z ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona sa podľa názoru súdu nejedná o prečin.

Obžalovaný ako advokát mal postupovať v zmysle statusových predpisov, ktoré mu ukladajú povinnosť vystupovať voči súdom tak, aby nenarušil svoju nezávislosť a správať sa k nim slušne a korektne. Advokát je povinný postupovať tak, aby zachovával vážnosť advokátskeho stavu aj vtedy keď priamo nevykonáva advokáciu, tzn. nezastupuje procesnú stranu na súde. Pokiaľ je advokát účastníkom konania a je o ňom verejne známe, že je zapísaný v zozname advokátov vedenom SAK, vzťahuje sa na neho povinnosť zachovávať vážnosť advokátskeho stavu aj v tomto prípade, nakoľko odlíšiť profesný život od súkromného v tomto prípade nie je možné. Zákon o advokácii sankcionuje zavinené porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona alebo predpisov komory (advokátsky poriadok v § 29 Advokát vystupuje voči súdom a úradom tak, aby nenarušil svoju nezávislosť. Správa sa k nim slušne a korektne) a uvádza ho ako disciplinárne previnenie, preto nemožno konanie obžalovaného vzhľadom na okolnosti spáchania skutku a predovšetkým jeho následky považovať za trestný čin.

Na margo poukazov obžaloby na judikatúru, zrejme nedopatrením došlo k prehliadnutiu judikatúry ESLP, kde tento vo svojom rozhodnutí poukazuje na osobitné postavenie advokátov, ktoré ich stavia do ústrednej pozície pri výkone spravodlivosti ako prostredníkov medzi verejnosťou a súdmi; takéto postavenie vysvetľuje obvyklé obmedzenia správania sa členov advokátskej komory. Hoci advokáti majú právo vyjadriť sa verejne k výkonu spravodlivosti, ich kritika nesmie prekročiť určité hranice. Je potrebné nájsť spravodlivú rovnováhu medzi rôznymi záujmami zúčastnených, medzi ktoré patrí právo verejnosti na informácie o otázkach vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, požiadavky riadneho výkonu spravodlivosti a dôstojnosť advokácie. (Rozsudok II. sekcie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kincses proti Maďarsku č. 66232/10 zo dňa 27. januára 2015) V tomto prípade maďarský advokát namietal v civilnom konaní zaujatosť sudkyne, tvrdil, že sudca prejavil profesijnú nekompetentnosť, pričom za toto konanie bol disciplinárne a nie trestnoprávne postihnutý.

Konajúci súd teda vyvodil záver, že uvedené konanie obžalovaného nie je trestným činom, ale napĺňa pojmové znaky disciplinárneho previnenia, preto vec postúpil Slovenskej advokátskej komore.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú môže podať prokurátor do 3 pracovných dní od jeho oznámenia na Okresný súd Rožňava. Sťažnosť má odkladný účinok.